

nišnice so privedli dne 18. t. m. nekega delavca zradi kronicnega pijančevanja. Ponoči je ušel strežnici ter se skril na hodniku v veliki peči. Splezal je od znotraj do vrhu ter tam zaspal. Ko so zjutraj zakrili peč, telebnil je grozno opečen v plamen. Še isti dan je umrl.

Ptujski sodniki. Nekemu dohtarju, saj je itak vsem znan, po imenu „slepič“, se jako slabo godi. Radi tega pa je zbral trohico svojih možgan in je napisal celo kopico laži o ptujskih sodnikih. Sicer se jako čudimo, da odpira kranjski napredni list takim ljudem svoje predale, toda naj mu bo! Ta dohtar „slepič“ piše med drugim, da se vrši vsaka preiskava in vsako zaslišanje pri ptujski sodniji samo v nemškem jeziku. Kmetje, sodite sami ali ni to grozovitna laž! Ptujski sodniki občujejo s vsako slovensko stranko v popolnoma dobri slovenščini, tako, da jih je do sedaj pač vsakdor razumel. Ako pa ne govorijo tiste takozvane „nove slovenščine“, katero samo slovenski dohtari razumejo, je to popolnoma prav. Zakaj le neki dohtarček „slepič“ toliko žmerja (šinfa) ptujske sodnike. Kmetje, vedite, samo radi tega, ker so mu tožbene stroške za več kakor polovico znižati morali. Zabranili so s tem seveda, da se kmet preveč ne guli, in to pa „slepič“ peče; posebno, ker že ni 14 dni niti ene tožbe v svoje kremlje dobil, je grozna suša v njegovi kasi. „Slepiček“ le pusti ti pri miru sodnike, in premisli, da ptujski sodniki ne smejo pustiti kmeta guliti in da ga ne bodejo nikdar pustili v take neusmiljene kremlje, kakor jih ti imaš!

Kaplan je hotel zastrupiti župnika. Kakor smo že poročali v zadnji številki, je hotel v Bistrici na Koroškem kaplan Tomaz Mašek zastrupiti svojega župnika g. Strnada. Iz tega kraja se nam sledče poroča: Zločinstvo kaplana Mašeka je sedaj popolnoma dokazano. Kaplan je v kraljansko leto svojemu župniku hranilnične (sparkasne) knjige glaseče na 2 tisoč goldinarjev in je malone ves denar vzdignil in za se porabil. Ker se je bal, da bi župnik njegovo tatvino sodniji naznani, ga je hotel usmrtili. Kaplan je namreč zvedel, da se hoče župnik peljati k hranilnici v Prago (glavno češko mesto) kjer je imel svoj denar položen, da bi tam pozvedel kaj se je z njegovimi hranilnimi knjižicami zgodilo. Napredni list v Celovcu „Freie Stimmen“ je priobčil v svoji zadnji številki dopis župnika Strnada, v katerem ta piše, da ni res, da bi bil on (župnik) grozil kaplanu, da ga hoče radi tatvine tožiti. Nadalje piše župnik sledče: „Resnica pa je, da sem jaz v soboto pred poskušanim umorom sestavil brzojav (telegram), katerega je bral tudi kaplan Mašek. Ta telegram sem popoldan odposlal. — V telegramu sem pisal, da se hočem v torek odpeljati v Prago, da budem tam pozvedel, kaj se je zgodilo z mojim denarjem. To je najbrž bil vzrok, da me je hotel k plan napraviti za vekomaj mutastega, da potem ne bi prišlo njegovo zločinstvo na dan!“ — Tako piše župnik sam o svojem kaplanu. Bog nam pomagaj! — Kam bode prišla naša sv. vera?

Zunanje novice.

Glavno mesto Tokijo na Japonskem je gotovo najsnažnejše mesto na svetu. To mesto ima 800 javnih kopališč, v katerih se koplje povprečno okoli 300 tisoč ljudij na dan.

Menihi — žganjarji se lahko po pravici imenujejo francoski kartavzarji, katerim je tudi vlada odrekla obstoj. Po vseh provincijah imajo tovarne (fabrike) za kuhanje žganjà. Ljudstvo se je navadilo pri njih pijančevanja in vsled tega zastavi in proda menihom svoja posestva ter se vdinja za delavce v kartajzarskih žganjarnah. Tako so samo v kantonu Saint Laurent du Pont nakupili kartavzi 6000 hektarov gozda in 1866 hektarov pašnikov!

Duhovnik — ubil učenca. V Valenciji je duhovnik Soler poučeval veronauk na duhovniškem zavodu s šibo, na koje koncih so pritrjene svinčene kroglice. Nedavno je 7letnega učenca Sanza tako dolgo pretepjal s to šibo po glavi, da se je vdrla otroku kri iz ust in nosa ter je še isto noč umrl. Razjarjeno ljudstvo je naskočilo zavod ter pobilo vso šipe.

Kakor Salamon je razsodil na Kitajskem mandarin (tako se pravi visokim služabnikom na Kitajskem) neko pravdo med dvema ženama. K njemu ste prišli dve ženski z otrokom in vsaka je trdila, da je otrok njen. Mandarin je bil v zadregi — za to je poklical na pomoč svojo ženo. Ta se je takoj prijela dela. Otroka je vzela v drugo sobo in služabnikom je naročila, naj vlové veliko ribo v mestnem ribnjaku. Potem je naročila, naj slečejo otroka in opravijo ribo, ter jo pokrijejo. Potem je šel mandarin s Kitajkama k reki, kjer je takole razsodil: „Ker se pričkata za otroka, ne bo otrok nobeni prisojen, temveč ga vržem v vodo.“ In tako je tudi storil. Obe materi sta zaupili, a takoj je ena dejala: „Ne znam plavati“, ter se je obrnila. Ali druga se je vrgla nemudoma v vodo. Ribi se je kmalu oprostila obleka in riba je odplavala. Mati pa je bila končno sama že v nevarnosti, da utoni. „Skočite po njo!“ je velel mandarin služabnikom, kajti ona je prava mati“, ter ji je izročil doma otroka, drugo pa zaradi laži kaznoval.

Alfonz, kralj španski, se posebno ne muči z vladarskimi skrbmi. Kaj to pomeni kraljevati, izpozna lahko vsak po tem, da je mladi vladar Alfonz nekega zadnjega dne v dveh urah ustrelil 796 divjih in domačih zajcev, ki so mu jih poprej morali nagnati v ograjo. V istini kraljevsko delo.

14-letna mati. Pred berolinsko sodišče je prišlo dne 5. t. m. slabo razvito 14-letno dekletce, obdolženo raznih tatvin. Ker je mislil predsednik, da ima opraviti s otrokom, ki ljubi sladčice, jo je začel izpraševati: Kaj si hotela storiti z ukradenimi stvarmi? — Deklica odgovori: Prodati! „Za denar si hotela kupiti sladčic?“ — Deklica: Ne, hotela sem kupiti otroku živeža. — Predsednik jo vpraša: „Kakem otroku?“ — Deklica, svojemu! — Predsednik (skrajno začuden): Kaj, ti že imas otroka? — Deklica je prikimala, ter začela krčevito jokati. Zdravnik je po-

vedal, da je deklico kot šolarico zapeljal neki omoženi mož, na kar so jo stariši spodili od hiše. Sodišče jo tatico oprostilo, ter jo z otrokom vred izročilo javnemu vzgojališču.

Strašna obsodba. V Terni so prijeli italijanski orožniki nekega čevljarja, ki je bil že trikrat obsojen v dosmrtno ječo, vrhutega pa še skupno na 176 let in sicer vsakokrat kontumaciran, to je, da so ga ob sodili ne da bi bil on pred sodnijo prišel. Sodišča so sedaj v opravičenih skrbeh, pri katerem bi najprej presedel dosmrtno ječo, a čevljar se vklub temu smeje, ker je prepričan, da mu bodo ostalih 176 let morali spregledati.

Materna ljubezen. Blizu Pariza, glavnega francoskega mesta je živila vdova in posestnica velikega grada. Pred kratkim je umrla in se je vršil njen sijajni pogreb. Ko so vso zapuščino v gradu pregledali odprli so tudi vrata, katere so bile vedno zaprte. V sobici (kamri) so našli mrtvo truplo hčerke posestnice katero je ležalo že več let v tej sobici. Mati je tako ljubila svojo hčerko, da je ni pustila zakopati, temveč, da jo je shranila doma. Ko je bila hčerka umrla vršil se je sijajni pogreb, a krsta (truga), katero so nesli na pokopališče, je bila prazna. Mati je zaprla svojo mrtvo hčerko v izbo, v katero ni smel nihče. V tej izbi je molila gospa vsaki dan več ur, a nihče ni vedel, kaj ima v njej skritega. Materna ljubezen je zares brez konca, brez kraja.

Usmrtiti se je hotela na Dunaju 19-letna dekla M. Nemečkova in sicer s kladivom. Tolkla je tako dolgo po njeni glavi, da je omedlela.

Gospodarske stvari.

Precepljanje sadnega drevja. Res, da se je o tem vprašanju že mnogo pisalo, a dosedanji gospodarski uspehi so z ozirom na dosegljive uspehe še tako skromni. Nakupovalci sadja se pritožujejo, kako težko je dobiti večjo množino sadja, posebno priljubljenega, po katerem se vedno povprašuje in ki bi ga draže plačevali. Odjemalci sadja z njim niso vselej zadovoljni. Pa tudi kmetovalci tožijo o nerodovitnosti drevja, o manj vrednih vrstah, ki ne gredo v denar, o občutljivosti nekterih dreves napram mrazu in ozeblinam in drugim boleznim. Nič kakor pritožbe in zopet tožbe. Kdo je tega kriv? Nebrižnost pri izbiranju vrst in plemen ob nasejanju, če se sploh sme o takem govoriti pri naših kmetih. So pač sadili, kar so laglje dobili, brez ozira na lego in kakovost zemlje. Seveda, potem tudi precepljanje nič ne pomaga. Mnogo je zakrivil slučaj, ki je na ta način bil merodajan, a mnogo tudi ceniki in sadjarske knjižice, ki priporočajo kar na stotine izvrstnega sadja. Tako so nastale napake in, žal, še nastajajo, ki tvojijo pri našem sadjarstvu glavni znak, a provzročajo nepovoljne uspehe. Sebična korist vsakega posameznika, pa tudi obča narodnogospodarska zahteva, da se te napake čimprej odpravijo, to velja pri novih nasadih tako, kakor pri starejših. Pri prvih nam je paziti na skrbno izbiro plemen, pri zadnjih pa na

precepitev, če še niso prestari. Pri nasadih, ki trajajo za vso dobo življenja, se pač priporoča preudarjati in resno prehtevati, kako jih dovesti na višini plodnosti. V to svrhu je prvi pogoj srečna izbira plemena. Kdor pa najde pogrešek slabe, neprilegne izbire v svojih nasadih, tisti naj ga popravi brez odlašanja stem, da nerodovitna drevesa precepi. To je mnogo laglje doseči, kakor se morda na prvi pogled misli. No, kdo bi se neki branil svoj sadovnjak povišati v vrednosti morda za več sto odstotkov? Čemu torej tarnati in jadikovati, če je pomoč tako lehka! Prepuščajmo javkanje opešanim starcem, mi pa se zavedamo svoje moči, kjer leži naš zaklad. Vzemimo žago in nož, pa hajd na prvo tako drevo: A treba preudarka, sicer zopet lehko grešimo. Glede izbire plemena ne iščimo sveta po knjigah. Ne dajmo se nalagati po zapeljivo pisanih cenikih, tudi ne po tujih pohvalah. Vsakteri posamezen sadjar naj si misli, da je društvenik velike sadonosne okolice, ter da se mu je prizadevati, da iz sadjarstva doseže kar močne največji dobiček. Čim enakoličnejši bo pridelek, čim prikladnejši tržnim zahtevam, tem lažja bo prodaja. Znano priporočilo sadnih plemen za prosto delo popolnoma zadostuje še dandanes. Dobiti pa jih je povsodi. Zanje pričuje dolgoletna skušnja. Niti ni treba dolgo premisijevati in po knjigah brskati; oglej se le okoli sebe in že imaš svojo skušnjo, po kteri se ravnaj! Morda rase ktera manj imenitna vrsta jabolk ali hrušek v tvoji bližini, a gre vsekakor dobro v denar. Tedaj kaže to vrsto bolj razploditi, ker ti bo zvestejša kakor tuje, sicer imenitne vrste, pa v tvojem ozemlju in podnebju ne shajajo. „Renski bob“ se vsekakor bolje obnaša, kakor „zimski beli kalvil“, čeprav se zadnji nazivlje kralj vseh jabolk. — Kakor rečeno, pri izbiri vrst se oziraj na krajevne razmere, ozemlje, lege podnebje. Če ti razne vrste obetajo enak dobiček v prideku, tedaj se je treba ozirati na tisto vrsto, ki jo kupovalci bolje plačujejo.

Loterijske številke.

Trst, dne 13. decembra: 63, 86, 51, 36, 41.
Gradec, dne 20. decembra: 8, 75, 11, 23, 49.

„Stajerčeva“ prošnja!

Vsakega tistega našega naročnika, kateri se iz enega kraja preseli v drugi kraj in nam piše, da mu naj njegov naslov (atres) predragiča, uljudo prosim, da vsak tak naročnik, kateri želi, da se mu naš list pošilja v drugi kraj, zapiše poleg novega naslova (atresa) tudi ravno tisti naslov, pod katerem je naš časnik poprej dobival; tisti, ki imajo na svojih naslovnih na desni strani tudi našo številko natisnjeno, naj tudi tisto število zapišejo. To zato, da gre delo hitreje izpod rok in da se ne prigodijo nikake pomote. Dobro je tudi, da vsak novi naročnik zapiše tudi hišno številko. Kdor se čisto na novo naroči, to je tisti, kateri „Stajerča“ od nas po pošti še ni prejema, vsaki tisti naj zapiše na odrezek denarne nakaznice (postanwajzunge), ki se nahaja na lev strani: „Sem čisto novi naročnik“. Kdor pa nam pošlje denar po poštnem čeku, in hoče naročino ponoviti, naj zapiše na sredini čeka, to je nad besedami.

Erlagschein — Položnica

te-le besede: „Ponovim naročino“ ali pa samo število, katero ima na svojem naslovu. Seveda se mora takoj spodaj pod temi besedami zapisati znesek, katerega pošlje in pa ravno takšen naslov (atres), kakšnega dobiva od nas pisana ali tiskana. Ako nam pa kak čisto novi naročnik pošlje naročino tudi po poštnem čeku, katerega je od kakega svojega prijatelja dobil, in bi se rad čisto na novo naročil, tisti naj tudi ravno tam zapiše besede „čisto novi naročnik.“